

De **voorzitter**: Ik wil de vergadering het volgende verzoek voorleggen. Tussentijds overleg heeft uitgewezen dat de regering er geen problemen mee heeft dat wij, ondanks onze uitloop van tien minuten, vasthouden aan de begintijd van half twee. Mijn vraag aan de Kamer is, of de Kamer daarmee problemen heeft. Dat betekent een inkorting van de lunchpauze met tien minuten à een kwartier.

De heer **Jurgens** (PvdA): Ik denk dat mijn fractie daarmee problemen heeft. Wij hadden op een uur gerekend en dat willen wij ook benutten. Ik heb mijn spreektijd met vijf minuten overschreden. Ik zal dat in tweede termijn weer goedmaken. Dan loopt u in.

De **voorzitter**: Vijf minuten schelen altijd nog met een kwartier. Maar gelet op uw bedenking, denk ik dat wij het volle lunchuur moeten handhaven om alle fracties de gelegenheid te geven hun fractievergadering deugdelijk te kunnen houden. Ik schors de vergadering dan ook tot kwart voor twee. Het College van senioren komt over vijf minuten bijeen.

De vergadering wordt van 12.45 uur tot 13.45 uur geschorst.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat door mij zijn benoemd tot leden van de commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven van het benoemde lid der Kamer de heer F. Leijnse: de leden Woldring (voorzitter), Dees en Van den Berg.

De ingekomen missives van de voorzitter van het Centraal Stembureau en de geloofsbrieven van de heer F. Leijnse zijn inmiddels in handen gesteld van de commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven.

Het is mij gebleken dat de commissie haar taak reeds heeft verricht. Ik geef derhalve het woord aan de heer Woldring, voorzitter van de commissie, tot het uitbrengen van het rapport.

De heer **Woldring**: Mevrouw de voorzitter. De commissie tot Onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Leijnse heeft deze onderzocht en zij heeft de eer aan de Kamer te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij

ingevolge de Kieswet overgelegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is neergelegd ter griffie, ter inzage voor de leden. Mede namens de heren Dees en Van den Berg adviseer ik de Kamer, uiteraard via u, mevrouw de voorzitter, om de heer Leijnse als lid van de Kamer toe te laten.

De **voorzitter**: Ik dank de heer Woldring bijzonder hartelijk voor het uitbrengen van het rapport en de commissie voor het verrichten van haar taak. Ik stel de Kamer voor, het advies van de commissie te volgen en het rapport in de Handelingen te doen opnemen.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: De heer Leijnse is in het gebouw der Kamer aanwezig. Ik verzoek de griffier, hem binnen te leiden.

Nadat de heer Leijnse door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De **voorzitter**: Ik wens u van harte geluk met uw benoeming en verzoek u, in ons midden plaats te nemen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de **stemming** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 met betrekking tot het inwinnen van het advies van de Adviescommissie voor vreemdelingenzaken (28267)**.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Middel** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Vorige week is tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel al gebleken dat de PvdA-fractie moeite heeft met dit wetsvoorstel. Onze kritiek concentreert zich op twee punten. In de eerste plaats wordt met terugwerkende kracht een verworven recht

geschrapd, waar eventueel een precedentwerking uit voortvloeit. De minister heeft gezegd dat het niet anders kon. Zij zei dat de praktijk weerbarstig is, maar dat het niet weer zal gebeuren. Dat is dus een duidelijke toezegging. In de tweede plaats hebben wij er moeite mee dat de taak van de onafhankelijke Adviescommissie voor vreemdelingenzaken terzijde wordt geschoven. De minister heeft gezegd dat dit werk ook door ambtenaren kan worden gedaan.

Drie fracties in deze Kamer, de fracties van D66, GroenLinks en de PvdA, hebben de zeer constructieve suggestie gedaan om de taak van de onafhankelijke Adviescommissie voor vreemdelingenzaken in stand te houden en deze commissie te laten bemensen door ambtenaren van de IND. Zij hebben toch niet meer zoveel te doen, omdat het aantal asielzoekers drastisch terugloopt. De minister kwam echter met een buitengewoon bureaucratische redenering om aan te geven waarom dit volgens haar niet mogelijk was. Dat heeft er in de fractie van de PvdA toe geleid dat er intensief is gediscussieerd over de manier waarop het nu verder moet. Enkele fractieleden zeiden dat wij gewoon principieel moesten tegenstemmen. Onze tegenstem houdt de wet echter niet tegen, want een meerderheid van deze Kamer is toch voor. Bovendien is de Tweede Kamer, weliswaar tandenknarsend, akkoord gegaan met deze wet. Al met al is de fractie van de PvdA in deze Kamer tot de conclusie gekomen dat zij met moeite akkoord kan gaan met dit wetsvoorstel. De manier waarop het gegaan is, verdient geen schoonheidsprijs. Wij geloven de minister op haar woord als zij zegt dat het niet weer zal gebeuren.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks tegen dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Naar aanleiding van de vergadering van de bijzondere commissie voor de JBZ-Raad deel ik u het volgende mede. De Eerste Kamer heeft op 21 oktober 2003 het verslag met bijlagen ontvangen van de

Voorzitter

JBZ-raad van 2/3 oktober 2003. In de aanbiedingsbrief bij dit verslag werd instemming gevraagd bij een viertal koninkrijk bindende ontwerpbesluiten. De bijzondere commissie voor de JBZ-Raad heeft heden voorgesteld in te stemmen met de punten 2a, B3 en B6. Instemming wordt onthouden bij agendapunt 2b, louter om de formele reden dat ook bij het verslag geen Nederlandse taalversie werd aangeboden van de ontwerpbegroting.

Voorts heeft de Eerste Kamer op 22 oktober 2003 de geannoteerde agenda met bijlagen ontvangen van de JBZ-raad van 6 november 2003. In deze geannoteerde agenda worden dertien ontwerpbesluiten als koninkrijk bindend aangemerkt.

Op 31 oktober 2003 werd de aanvullende geannoteerde agenda met bijlagen voor de JBZ-raad van 6 november 2003 ontvangen. Aangezien hierbij nieuwe ontwerpstukken na het verstrijken van de vijftiendagentermijn werden voorgelegd bij de agendapunten 2k (nieuw), B4, B6, GC1 en GC2, geldt voor deze ontwerpbesluiten dat deze de uitdrukkelijke instemming van de Eerste Kamer behoeven. Afgezien van de formele bezwaren is de bijzondere commissie voor de JBZ-Raad voornemens met betrekking tot agendapunt B4, de ontwerprichtlijn minimumnormen toekenning vluchtelingenstatus, nadere vragen te stellen aan de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

Gelet op het vervallen van de agendapunten 2i, B11 en B13 stelt de commissie een oordeel uit met betrekking tot de punten 2i en B11. B13 correspondeert met agendapunt B6 van de JBZ-raad van 2/3 oktober jl. waarvoor reeds werd geadviseerd instemming te verlenen.

De bijzondere commissie voor de JBZ-Raad heeft zich heden derhalve beraden over de agendapunten 2b, 2c, 2f, 2h, 2j, B10/GC3 aan de hand van de documenten welke werden meegezonden met de geannoteerde agenda. De commissie heeft heden voorgesteld in te stemmen met 2b, 2c, 2f, 2h. Instemming wordt onthouden aan 2j, aangezien geen Nederlandstalig document is aangeboden en instemming wordt onthouden aan B10, aangezien geen ontwerpstuk is aangeboden.

Ik stel de Kamer voor deze adviezen te volgen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van:

- het debat over de Inter-gouvernementele Conferentie (IGC) inzake een Europese grondwet. (29213, nrs. 1 en 2).

□

Minister **Balkenende**: Mevrouw de voorzitter. Het is goed om zo kort na de algemene politieke beschouwingen opnieuw in uw Kamer te zijn. De herinnering is nog vers. Ik denk dat dit de heer Kox ertoe bracht, ons eraan te herinneren voorzichtig te zijn met de glazen water. Dat verschaft mij de vrijheid om in uw richting te zeggen dat wij nog recht hebben op negen gevulde koeken en dat ik er zeker van ben dat u die belofte zult inlossen.

De heren Van der Linden, Kohnstamm en Van Middelkoop hebben gelukwensen met zijn benoeming tot secretaris-generaal van de NAVO uitgesproken aan het adres van de minister van Buitenlandse Zaken, de heer De Hoop Scheffer. Misschien dat hij daarin aanleiding ziet om zelf een opmerking te maken, maar laat ik namens de regering zeggen dat wij deze gelukwensen zeer op prijs stellen. Ik zei zo-even tegen de fractievoorzitter van het CDA: als je hier in de Eerste Kamer bent, is het vaak handen schudden. Dat was ook vandaag het geval. Wij wensen de heer Hoekzema geluk met zijn maidenspeech. Het was even spannend. Hij zei: ik ben geen jongeling meer. De vraag was natuurlijk wat daarna kwam. Hij bleek zichzelf te kwalificeren als een gerijpte heer. U hebt daar naar vermogen op geantwoord, mevrouw de voorzitter. Ook een gelukwens in de richting van de heer Leijnse met zijn beëdiging tot lid van de Eerste Kamer. Wij wensen hem alle goeds en succes in zijn nieuwe rol. Het is ook in persoonlijke zin plezierig om elkaar op dit moment opnieuw tegen te komen in de ruimte die wij zo langzamerhand ook samen goed kennen.

Voorzitter. Wat de werkverdeling betreft het volgende. Ik zal een aantal algemene opmerkingen maken over het proces rondom de IGC en onder andere stilstaan bij vraagstukken op het gebied van de unanimiteit van de financiële perspectieven, de commissaris per lidstaat en de

joods-christelijke traditie in de preambule. Daarna zal ik ingaan op enkele opmerkingen die misschien iets verwijderd zijn van het onderwerp van vandaag, maar die niettemin zijn gemaakt over het Stabiliteits- en Groeipact, de subsidiariteit en de deregulering. Ten slotte zal ik ingaan op het referendum en enkele constitutionele aspecten. De minister van Buitenlandse Zaken zal stilstaan bij de Europese defensieaspecten. De heer Kox had het over de militarisering van Europa. De minister zal voorts ingaan op de Europese minister van Buitenlandse Zaken, de verhouding EU-NAVO en vraagstukken inzake het Schengenakkoord. De staatssecretaris zal ingaan op de resterende aspecten, zoals de meerderheidsbesluitvorming (QMV) en de besluitvorming in de Ecofin-raad. Ik zeg op voorhand dat wat in Ecofin-verband naar voren is gebracht inmiddels alweer is achterhaald. De staatssecretaris zal tevens ingaan op vraagstukken op het gebied van unanimiteit, het Handvest van grondrechten en een aantal andere aspecten die door uw Kamer zijn genoemd.

De IGC is nu een maand aan de gang. De IGC staat in het teken van onderhandelingen over een grondwettelijk verdrag van de Unie. Dat is een unicum. Er staat natuurlijk veel op het spel: kiezen wij voor stilstand, dus achteruitgang, of kiezen wij voor vooruitgang? Die onderhandelingen vlotten nog niet, zoals door sommigen uwer is gememoreerd. De heer Van der Linden, bekend met het fietsen, sprak over sur place. Er zijn inderdaad twee bijeenkomsten geweest in oktober die eigenlijk hetzelfde omvatten, namelijk dat de regeringsleiders hun punten uiteenzetten, zonder dat er een zekere meerwaarde was bij de tweede bespreking. Ik heb dat ook naar voren gebracht op de bijeenkomst onlangs in Brussel. Ik heb aangedrongen op tempo. Het tegenbeeld van wat de heer Van der Linden naar voren bracht, was de opmerking die de heer Kox maakte. Hij vroeg waarom er zo snel wordt gewerkt aan de grondwet. Het is goed om ons te realiseren dat wij in een proces zitten dat al enige tijd duurt. Wij hebben eerst een Conventie gehad, gestart in februari 2002. Die duurde zo'n anderhalf jaar. Daarbij waren het parlement en het publiek betrokken.